

EMDR als behandeling van een negatief zelfbeeld bij volwassenen met ADHD.

Gepubliceerd: 10-02-2016 Laatste bijgewerkt: 21-04-2024

Het doel van dit onderzoek is om te onderzoeken of Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) behandeling leidt tot een significante afname van het negatieve zelfbeeld. Het doel is dus om een sterkere verbetering in het zelfbeeld te...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Cognitieve en aandachtsstoornissen en -afwijkingen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON42069

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

EMDR en negatief zelfbeeld bij ADHD.

Aandoening

- Cognitieve en aandachtsstoornissen en -afwijkingen

Synoniemen aandoening

Aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit, ADHD

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Overige ondersteuning: verzekering;therapiesessie wordt als onderdeel van het DBC gezien

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: ADHD, EMDR, negatief zelfbeeld

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Verbetering van het zelfbeeld wordt primair gemeten met de Rosenberg -NL Self-esteem Scale. De Rosenberg Self-esteem Scale bestaat uit 10 items die gezamenlijk één categorie vormen. Deze items worden beantwoord op een 4-punts-Likertschaal. Vijf items worden omgekeerd, zodat een positieve score betekent dat iemand meer zelfvertrouwen heeft. De totaalscores variëren van 0 tot 30. Er wordt van een klinisch significante verbetering na EMDR gesproken indien er 5 a 10 % toename is in de scores op deze vragenlijsten tussen T3 en T1 (EMDR). Statistisch gezien is er sprake van een aantoonbaar resultaat als de verbetering tussen T3 en T1 significant groter zijn dan tussen T1 en T0 (wachtlijstperiode).

Secundaire uitkomstmaten

Voor extra ondersteuning wat betreft de verbetering van het zelfbeeld, wordt naast de Rosenberg-NL Self-esteem scale ook de Zelfwaardenlijst SERS-SF 20 Self-esteem rating scale afgenomen. Dit omdat deze vragenlijst het zelfbeeld vanuit een andere invalshoek bekijkt en dus andere effecten kan meten. De Zelfwaardenlijst bestaat uit 20 items die verdeeld zijn in twee categorieën: Positieve en negatieve items. Deze worden beantwoord op een 7-punts-Likertschaal. De totaalscores variëren van 20 tot 140.

Verbetering van andere geestelijke (en lichamelijke) klachten, zoals gemeten

met de 90-item Symptom Checklist (SCL-90). De SCL-90 kent acht schalen: 1. Agorafobie, 2. Angst, 3. Depressie, 4. Somatische klachten, 5. Insufficiëntie van denken en handelen, 6. Wantrouwen en interpersoonlijke sensitiviteit, 7. Hostiliteit, 8. Slaapproblemen. De items worden beantwoord op een 5-punts-Likertschaal. Er wordt van een klinisch significante verbetering na EMDR gesproken indien er 5 a 10 % toename is in de scores op deze vragenlijsten tussen T3 en T1 (EMDR). Statistisch gezien is er sprake van een aantoonbaar resultaat als de verbetering tussen T3 en T1 significant groter zijn dan tussen T1 en T0 (wachtlijstperiode).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Een deel van de ADHD-populatie met een negatief zelfbeeld die al cognitieve gedragstherapie heeft gevolgd, mist toch nog een gevoelscomponent. Dit is het zogenaamde verschil tussen *weten met je hoofd* en *weten met je hart*, wat ook wel de *cold & hot cognitions* wordt genoemd (Sanders en ten Broeke, 2011). Het negatieve zelfbeeld ontstaat door faalervaringen in het verleden (Safren, 2006). Bijvoorbeeld als iemand gepest werd of studieproblemen had. Dit kan leiden tot negatieve kernopvattingen over zichzelf (Beck, 1976).

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om te onderzoeken of Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) behandeling leidt tot een significante afname van het negatieve zelfbeeld. Het doel is dus om een sterkere verbetering in het zelfbeeld te bewerkstelligen dan met de reguliere behandeling.

Onderzoeksopzet

Dit onderzoek heeft een observationeel cross-over design, waarbij patiënten eerst een wachtlijst-procedure doorlopen en daarna de EMDR-behandeling volgen. Er is gekozen voor dit design, om te onderzoeken welke meerwaarde een EMDR-behandeling heeft boven enkel cognitieve gedragstherapie. Er zijn 4 metingen: baseline (T0), na 5 weken treatment as usual (T1), na 5 EMDR sessies

met één sessie per week (T2) en na in totaal 8 EMDR sessies met één sessie per week (T3). Het onderzoek duurt in totaal 13 weken. Het design is weergegeven in het model in het onderzoeksprotocol.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De behandeling die onderzocht wordt is EMDR. Eye Movement Desensitization and Reprocessing, afgekort tot EMDR, is een therapie voor mensen die last blijven houden van de gevolgen van traumatische ervaringen. Dit is vaak een schokkende ervaring, zoals een verkeersongeval of een geweldsmisdrijf. Maar ook voor andere ervaringen die veel invloed hebben gehad op de ontwikkeling van iemands leven zoals pesterijen of krenkingen in de jeugd, die in het hier-en-nu nog steeds invloed hebben, kan de methode gebruikt worden. Dit zijn de negatieve ervaringen die hebben geleid tot een negatief zelfbeeld. Door deze negatieve ervaringen door middel van EMDR opnieuw te verwerken, kan het negatieve zelfbeeld afnemen.

Inschatting van belasting en risico

Het onderzoek wordt als weinig belastend en risicovol ingeschat. De deelnemer krijgt twee intakegesprekken (60 minuten) en vijf tot acht EMDR sessies (90 minuten). Het invullen van de vragenlijsten (totaal vier keer) neemt per keer ongeveer 45 minuten in beslag. Gedurende de tijd van het onderzoek kan de deelnemer zelf bepalen in welke mate hij/zij de eigen behandelaar nog ziet. Het is dus een eigen keuze hoeveel extra tijd het onderzoek kost.

Het verwachte voordeel van het onderzoek is dat het zelfbeeld direct verbetert. Mogelijk risico is dat de EMDR behandeling negatieve emoties oproept, die als onprettig ervaren kunnen worden.

Contactpersonen

Publiek

Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Carel Reinierszkade 197
Den Haag 2593 HR
NL

Wetenschappelijk

Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Carel Reinierszkade 197

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

1. Diagnose ADHD/ADD.
2. Klachten van patiënt over negatief zelfbeeld. Negatief zelfbeeld kan ontstaan zijn ten gevolge van beschadigende ervaringen die een voedingsbodem vormen voor negatieve overtuigingen en bijbehorende beleving (faalervaringen, pestervaringen, actuele stress in relatie tot onderontwikkelde vaardigheden, kritische houding van de omgeving ten gevolge van stoornisgerelateerde problematiek, zelfstigmatisatie).
3. Stabiele situatie medicatiegebruik (in overleg met de arts).
4. Continuïteit waar het gaat om maatschappelijk (psychosociaal) en psychisch functioneren.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

1. Acute suïcidaliteit.
2. Diagnose PTSS.
3. Type 2 trauma (langdurig terugkerende traumatiserende gebeurtenissen zoals seksueel misbruik).
4. Comorbiditeit op het gebied van: ernstige actuele depressieve episode, bipolaire stoornis (type 1), psychotische stoornissen en afhankelijkheid van middelen.
5. Ernstige persoonlijkheidsproblematiek of de comorbide stoornis (as I of as II) staat dusdanig op de voorgrond of vraagt specialistische behandeling waarvoor een verwijzing naar een gespecialiseerde afdeling geïndiceerd is.
6. Geen hulpvraag patiënt gericht op negatief zelfbeeld.

7. Ernstige automutilatie.
8. Een laag (ingeschat) IQ, te weten zwak begaafdheid of lager.
9. Veel problemen op As-IV.
10. Onvoldoende stabiele leefsituatie (bv. geen huisvesting of onvoldoende steunsysteem).
11. Crisisgevoelig met regelmatig acting-out gedrag.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Interventie onderzoek

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Behandeling / therapie

Deelname

Nederland

Status: Werving nog niet gestart

(Verwachte) startdatum: 01-10-2015

Aantal proefpersonen: 16

Type: Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 10-02-2016

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL50671.058.14